AARHUS TEATER

JYDSK SKOLESCENE

1961—62

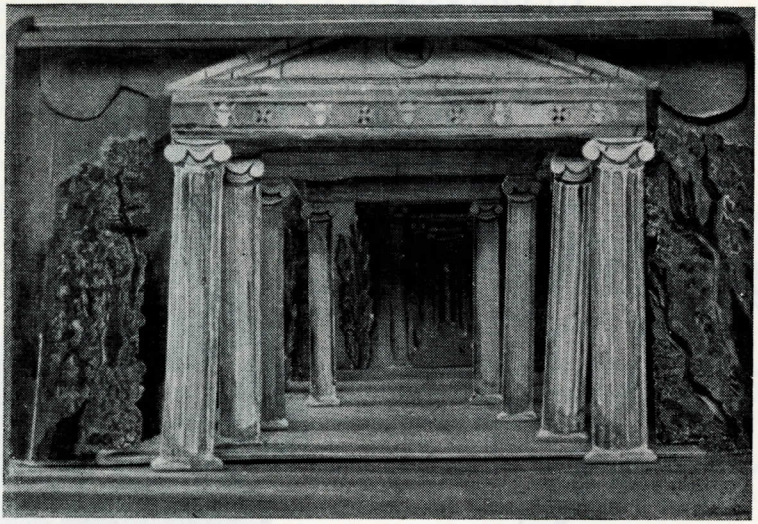

Model til en af dekorationerne til ULYSSES VON ITHACIA, udført af *Kirsten Stenbæk.*

Kære unge venner!

Når I i vore dage ser en god teaterforestilling, er intet tilfældigt, alt er minutiøst gennemarbejdet, nøje indstuderet og lagt fast, altsammen i intimt samarbejde med iscenesætteren, der har alle trådene i sin hånd. Men mange ved sikkert ikke, hvor nyt dette er.

På Holbergs tid fandtes der ingen iscenesætter, man stod på scenen efter tilfældige aftaler skuespillerne indbyrdes, og fandt en skuespiller på at komme ind fra en anden kulisse, end han plejede, har han sikkert gjort det – det gjorde man så sent som i forrige århundrede.

Holberg skriver selv om premieren på »Jeppe på Bjerget« i 1722, at: »den duede ikke meget, formedelst en uenighed, som kom op samme aften

imellem comoedianterne ...« – dette siger os lidt om datidens teaterforhold bag kulisserne, og dette var endda på »Den danske Comoedie«, et stationært teater med »ordnede« forhold. Hvor slette har så forholdene ikke været hos de tourne-rende tyske markedsbander, som i årtierne forinden havde huseret i København og den danske provins.

Disse fattige trupper, der ofte ikke havde nedskrevne tekster, men improviserede hele scener på stedet – som ville spille »prægtige« skuespil, men ikke havde råd til anskaffelse af de hertil nødvendige kostumer og dekorationer, – hvis mere eller mindre talentfulde skuespillere har haft svært ved at indordne sig under hinanden eller har spillet helteroller, de ikke har kunnet magte, – hvor en drage – der kom ned fra himlen, eller en fræk og synftig Harlekin eller Hans Wurst var et betyde-ligt større trækplaster end en talentfuld skuespiller, – disse fattige trupper er det, der danner den egentlige baggrund for ULYSSES VON ITHACIA, og det er denne baggrund, jeg i min iscenesættelse har søgt at genskabe for et moderne pub-likum, således, at den skulle stå som en ramme om Holbergs satyriske revytid og sunde tankegang, der jo taler for sig selv.

Da jeg nu vel ved, at det er en fortravlet tid, vi lever i, og at denne program-artikel – såvel som andre – meget ofte først bliver læst i den store mellemakt eller efter forestillingen, har jeg af hensyn til de litterære og teaterhistoriske forudsæt-ninger tilladt mig at skrive et lille forspil, hvori Holberg med sine egne ord, hen-tet fra hans »LEVNET« og »EPISTLER« m. m., fortæller lidt om sig selv, sin samtid og sine komedier.

Dette forspil tager samtidig sigte på at give et lille billede af det menneske, som Den danske Skueplads den dag i dag står i så stor taknemmelighedsgæld til. I håb om, at det vil have den ønskede virkning, forbliver jeg etc. etc.

Med Høyagtelse,

Votre tres humble serviteur

Preben Neergaard.

Forspil

Et interview, redigeret af

PREBEN NEERGAARD

Personerne:

Hr. baron Ludvig Holberg	Paul Smyrner
Erik lakaj	Ole Wegener
En kvindelig journalist, anno 1961	Karen Lund
En pressefotograf, anno 1961	Henning Hansen
Anden lakaj	Mads-Peter Neumann

Med kongelig allernaadigst Tilladelse forestilles paa

Aarhuus Nationale Teater

en Komedie udi 5 Acter af Ludvig Holberg:

Ulysses von Ithacia

eller Marketomedie, hvorudi vises de Fejl, som af omløbende Comoedianter paa deres Skue-Spil opføres.

Hoved-Personerne udi Comoedien, som de træde frem:

Iris	Mad. Bro	Penelope	Mad. Lindorff
Paris	Hr. Stenbjørn	En Trojaner	Hr. Stryhn
Juno	Mad. Brodthagen	Holophernes	Hr. Brun
Pallas	Jfr. Gleerup	Tiresius	Hr. Munk
Venus	Mad. Ribens	Mithridates	Hr. Jensen
Marcolfus	Hr. Dalsborg	Dido	Mad. Fønss
Helene	Hr. Fønss	Rasmus	Hr. Bro
Ollegaard	Mad. Reimer	Elisa	Mad. Garde
Ulysses	Hr. Rosenberg	En Bonde	Hr. Løkqvist
Chilian	Hr. Neergaard	1. Marskandiser	Hr. Hilbert
Rosimunda	Mad. Beink	2. Marskandiser	Hr. Harris

Iøvrigt præsenteres Soldater, Grise, Himlen, levende Træer samt en i Luften gloende Drage.

Interval gives mellem Actus 3 og Actus 4

De til Stykket hørende nye Decorationer ere arrangerede af Mad. Stenbæk — Machineriet dirigeres af Hr. Rishøj.
Lysene tændes og slukkes af Hr. Andreassen — Requisiter forestaaes af Hr. Bentsen og Hr. Sørensen.

Forestillingens tilblivelse skyldes alene Hr. Neergaard, som derhos bære det fulde An-Svar.

Begyndelsen skeer Klokken 7.30, at det Klokken 10 kand have Ende.